

використовувалась, що призводило до викривлення розуміння законності в її сучасному розумінні.

Список використаних джерел

1. Смирнов Е. А. О понятии и системе принципов советского уголовного права // В кн. Труды КВШ МВД СССР. – Вып. 4, 1970. – 244 с.

2. Фефелов П. А. Понятие и система принципов советского уголовного права. – Свердловск: Средне-Уральское книжное изд-во, 1970. – 144 с.

3. Васильев Н. В. Принципы советского уголовного права : учеб. пособ. – Москва, 1983. – 60 с.

4. Кримінальне право України. Загальна частина : Підручник. – К.: Атіка, 2009. – 408 с.

Подхолюзіна В.О., студентка
Національного університету
ДПС України

ГОТУВАННЯ ДО ЗЛОЧИНУ У МІЖНАРОДНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ

Вперше нормативно відповідальність за вчинення дій, які утворюють попередню стадію злочинного діяння, була передбачена у французькому законодавстві часів Великої Французької революції (1791 р.). З часом це положення було перейнято італійським, бельгійським та германським законодавством. Термін «готування» до злочину виник у науці вітчизняного кримінального права ще в першій половині XIX ст. Його зміст визначали як поставлення себе у можливість вчинення злочину. Згодом готування набуло дещо іншого значення – за радянських часів у літературі його визначали як створення умов для вчинення злочину [1]. Сучасне національне законодавство дає таке визначення готування: готуванням до

злочину є підшукування або пристосування засобів чи знарядь, підшукування співучасників або змова на вчинення злочину, усунення перешкод, а також інше умисне створення умов для вчинення злочину. Такого типу дії становлять суспільну небезпеку, за них кримінальним законом (ст. 16 Кримінального Кодексу) передбачена кримінальна відповідальність. Актуальність дослідження питання обумовлюється необхідністю охорони конституційних прав та свобод громадян, вдосконалення норм національного законодавства, запозичення міжнародного досвіду урегулювання проблемних питань щодо готування до злочину. Кримінальне право зарубіжних країн карає попередню злочинну діяльність тільки починаючи із замаху, а більш ранні стадії, зокрема готування, є кримінально некараними [2]. Але у дійсності кримінальне право зарубіжних держав виробило ряд засобів, за допомогою яких кримінальна репресія поширюється далеко за межі замаху, в тому числі і на готування до злочину.

Намір вчинити злочин і підготовчі дії, в принципі, за французьким кримінальним правом, не є караними. На думку французьких юристів, законодавець враховує, що на стадії готування суспільна небезпечність цих дій ще незначна і публічний порядок ще не порушений так, як це буває при закінчених злочинних діяннях, а отже, можна розраховувати на те, що виконавець відмовиться від свого злочинного задуму [2]. Але у Франції та Німеччині, існують випадки встановлення кримінальної відповідальності за деякі підготовчі дії, як за самостійні злочинні діяння (у Франції - змова й організація зловмисників, у Німеччині - готування до державної зради, створення злочинних співтовариств, підготовка до підробки грошей або знаків оплати, підготовка до підробки службових посвідчень та ін. КК Данії 1930 р. містить відповідальність за замах, як за дії, спрямовані на сприяння чи виконання злочину, у випадку, якщо за злочин передбачено покарання більш суворе, ніж просте ув'язнення під варту [3]. Тобто КК Данії сформулював таке визначення замаху, яке частково охоплює і

підготовчі дії, і, крім того, передбачив відповідальність за сприяння виконанню злочину підбурюванням, порадою чи дією та окремі види таких злочинів у Особливій частині – підбурювання до незаконного зібрання, змову. КК Голландії 1881 р. зі змінами містить розділ IV «Замах та готування». При цьому, на відміну від більшості інших європейських КК, він встановлює в Загальній частині поряд із караністю замаху і часткову караність готування – у випадку, коли злочинець умисно придбає, виробляє, імпортує,

перевозить, експортує чи має у своєму розпорядженні предмети, речовини, гроші та інші платіжні документи, накопичувачі інформації, тайники чи транспортні засоби, явно призначені для вчинення злочину зі співучасниками [4].

Отже, для охоронюваних кримінальним законом суспільних відносин небезпеку становлять не тільки закінчені, тобто повністю здійснені злочини, а й навмисні дії, які виявляються в створенні умов для майбутнього скоєння злочину, а також безпосередньо спрямовані на вчинення злочину, але які не привели до його завершення з причин, що не залежать від волі винного. Таким чином, запозичення норм міжнародного законодавства для розвитку і вдосконалення національного інституту готування до злочину є нагальним питанням юридичної науки.

Список використаних джерел

1. Дурманов Н. Д. Стадии совершения преступления по советскому уголовному праву. – М.: Госюриздат, 1955. – С. 63
2. Крылова Н. Е., Серебренникова А. В. Уголовное право современных зарубежных стран (Англии, США, Франции, Германии): Учеб. пособие. – М.: Зерцало, 1997. – С. 94–95.
3. Уголовный кодекс Дании / Под ред. С. С. Беляева. – М.: МГУ, 2001. – С. 23.
4. Уголовный кодекс Голландии / Под ред. Б. В. Волженкина. – СПб.: Юрид. центр Пресс, 2001. – С. 176.